

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OB	4	0

Professor de contacte

Nom: Laura Auge Domenech

Correu electrònic: Laura.Auge@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es recomana haver cursat i superat les següents assignatures:

Segon curs: 101710 - Neurologia del llenguatge

Tercer curs: 101711 - Malalties neurodegeneratives i demències

Objectius

Un cop cursats els tres primers cursos del Grau de Logopèdia, que pretenen donar una base teòrica sobre l'exploració i la rehabilitació logopèdica dels malalts neurològics, és necessari que l'alumne pugui posar en pràctica aquests coneixements, utilitzant mesures d'exploració i treballant directament amb el pacient en el procés de rehabilitació.

En acabar el Practicum III es pretén que l'alumne sigui capaç de posar en pràctica les competències apreses en els camps de l'exploració i la rehabilitació logopèdica amb malalts neurològics, que ha après al llarg del Grau.

Competències

- Actuar d'acord amb el codi deontològic de la professió: respectar el secret professional, aplicar criteris professionals de finalització i derivació dels tractaments.
- Adaptar-se a situacions noves.
- Adequar la pròpia comunicació a auditoris diversos segons l'edat, la patologia, etc.
- Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.
- Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
- Demostrar que es coneixen els límits de les pròpies competències i saber identificar si és necessari fer un tractament interdisciplinari.
- Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, les tècniques i els recursos més eficaços i adequats, i tenint en compte les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.
- Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns de la comunicació i el llenguatge.
- Elaborar i redactar informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.
- Establir relacions interpersonals amb pacients afectats per alteracions de la comunicació i del llenguatge, de la parla i de la veu, i amb les persones que en tenen cura.

- Explicar i argumentar el tractament seleccionat.
- Explorar, avaluar i diagnosticar els trastorns de la comunicació i el llenguatge, i emetre'n un pronòstic d'evolució, des d'una perspectiva multidisciplinària.
- Gestionar la diversitat sociocultural i les limitacions associades a les diferents patologies.
- Observar i escoltar activament en els diferents processos de la intervenció logopèdica.
- Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
- Prendre decisions i assumir la responsabilitat de les decisions preses.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.
- Treballar en equips intradisciplinaris i interdisciplinaris.
- Utilitzar les tècniques de comunicació no verbal per optimitzar les situacions comunicatives.
- Utilitzar les tècniques i els instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.

Resultats d'aprenentatge

1. Adaptar la relació amb els pacients al seu nivell educatiu i sociocultural, així com a les limitacions produïdes per la seva patologia.
2. Adaptar-se a situacions noves.
3. Aplicar les tècniques més apropiades per a l'avaluació dels pacients.
4. Aplicar tractaments logopèdics sota la supervisió d'un tutor.
5. Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.
6. Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
7. Demostrar que es respecta el codi ètic de la professió durant les pràctiques professionals.
8. Descriure les característiques del llenguatge, la parla, la veu o la deglució dels pacients, a partir de l'observació d'aquests.
9. Dissenyar projectes d'intervenció logopèdica.
10. Elaborar i redactar correctament informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.
11. Emetre judicis sobre la necessitat de sol·licitar la participació d'altres professionals.
12. Emetre un diagnòstic i un pronòstic d'evolució dels pacients.
13. Establir pautes destinades a prevenir determinades alteracions logopèdiques o a reduir l'impacte negatiu, sobre el llenguatge i la parla, d'algunes situacions (per exemple, dany cerebral, hipoacúsia o entorns psicosocials desfavorables).
14. Fer entrevistes orals als pacients i a les persones que en tenen cura, en les quals es plantegin qüestions tant relatives a la simptomatologia logopèdica com a la repercussió d'aquesta en la qualitat de vida i les relacions familiars i socials.
15. Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
16. Participar en les sessions de discussió de casos dels equips de professionals dels centres de pràctiques i emetre judicis sobre els possibles tractaments i l'adequació d'aquests en funció de les característiques del cas.
17. Participar en les sessions de discussió de casos dels equips de professionals dels centres de pràctiques i emetre judicis sobre la pertinència de finalitzar el tractament o de derivar el pacient a altres professionals.
18. Prendre decisions i assumir la responsabilitat de les decisions preses.
19. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
20. Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.
21. Treballar en equips intradisciplinaris i interdisciplinaris.
22. Utilitzar elements paraverbals adequats (gestos i prosòdia) durant les entrevistes orals amb els pacients i els familiars.
23. Utilitzar estratègies comunicatives diferenciades segons l'edat (per exemple, infants en diferents fases evolutives), la patologia (alteracions sensorials, cognitives, etc.) i altres situacions que puguin dificultar el procés comunicatiu.
24. Utilitzar expressions verbals indicatives d'una escolta activa durant les entrevistes orals amb els pacients i els familiars, com per exemple: expressar amb paraules pròpies el que aquests sembla que volen comunicar, emetre preguntes aclaridores, saber dir paraules de suport o compliments, etc.
25. Utilitzar les tècniques de comunicació no verbal per optimitzar les situacions comunicatives.
26. Utilitzar proves diagnòstiques i interpretar-les.

Continguts

Pràctiques d'exploració i rehabilitació clínica directa amb pacients amb diferents trastorns del camp de la neurologopèdia, principalment afàsies, disàtries i trastorns cognitius.

Metodologia

Cada alumne participarà de forma activa en 4 blocs d'aprenentatge:

Sessions de rehabilitació informatitzada

L'alumne farà un acompanyament del pacient en la realització d'exercicis informatitzats.

Sessions de rehabilitació en grup

L'alumne organitzarà les activitats i durà a terme una sessió de rehabilitació en grup.

Elaboració de material

A partir de l'observació de l'exploració d'un pacient afàsic, els alumnes, en grups, pensaran en els objectius del pla de treball i elaboraran una activitat específica per un d'aquests objectius. Un cop elaborada es farà un rol playing per tal de posar en pràctica la metodologia de l'activitat i veure'n els pros i contres.

Preparació del Pla de treball, programació, intervenció i seguiment de la rehabilitació d'un pacient afàsic.

A partir de les dades d'exploració d'un pacient, els alumnes, en grups, faran el Pla de treball i una programació per la rehabilitació d'aquest pacient. Després d'una posada en comú els mateixos alumnes seran els que duran a terme la intervenció del pacient i faran una reprogramació dels exercicis, en funció dels resultats obtinguts, per la següent sessió de rehabilitació.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
Elaboració d'activitats terapèutiques i seguiment de resultats	40	1,6	2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21
Observació directa d'exploracions logopèdiques	30	1,2	3, 8, 12, 15, 16, 17, 20, 26
Pràctica clínica directa	40	1,6	1, 2, 4, 6, 7, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25
Tipus: Autònomes			
Elaboració de plans terapèutics i informes	40	1,6	3, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 20, 26

Avaluació

Atès que es tracta d'un Pràcticum, la suficiència en l'assignatura l'assolirà l'alumnat que havent fet un mínim del 80 % de la pràctica clínica, obtinguin una nota final de 5 o més punts (escala 0-10).

Un/a estudiant que hagi lliurat activitats d'avaluació amb un pes inferior a 4 punts (40%) constarà com a "no avaluable".

L'alumnat que hagi obtingut una nota de curs entre 4 i 4,9 punts podrà acollir-se a un pla específic de reavaluació dels aspectes on no hagi demostrat suficiència.

S'entregarà una activitat de cadascun dels blocs d'aprenentatge, que serà el 75 % de la nota. L'assistència, la participació i l'aprofitament de la pràctica clínica representaran el 25 % restant.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats de rehabilitació	50	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 9, 12, 13, 17, 20, 26
Pla terapèutic i valoració	25	0	0	3, 8, 9, 10, 11, 12, 20, 26
Pràctica clínica	25	0	0	1, 2, 4, 6, 7, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25

Bibliografia

Basso, A. (2003) Aphasia and its therapy. Oxford: Oxford University Press.

Chapey, R. (2001) Language Intervention Strategies in Aphasia and Related Neurogenic Communication Disorders. 4a ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

Ducarne de Ribaucourt, B. (1989) Reeduación semiológica de la afasia. Madrid: Masson.

FernándezGuinea, S.; López-Higes, R. (2005) Guía de Intervención Logopédica en las afasias. Madrid: Síntesis. Hécaen H. i Albert, M. Human Neuropsychology. John Wiley & Sons, New York, 1978.

Helm-Estabrooks (2005) Manual de la afasia y de terapia de la afasia. 2a ed. Madrid: Panamericana.

Luria, A.R. (1978) Cerebro y lenguaje. Fontanella, Barcelona.